

Céad Fáilte Roimh na Daoine Óga

Eoin Ó Raighne, Coill Rua Thiar
 Pádraig ó Dubhghaill, Coill Rua
 Martina Ní Fhinneadha, Lochán Beag
 Dónall Ó hÉalaí, Aille
 Ros Áine Ní Chéide, Aille
 Bríd Nic Dhiarmada, Aille
 Seosamh Ó Conghaile, Bothúna
 Sorchá Ní Ghríofa, Cor na Rón
 Máire Eibhlín Ní Churraoin, Cnocán Glas
 Seán de Paor, Lochán Beag *seán Power*
 Pádraig Ó Griallais, Lochán Beag
 Emlí Áine Ní Iarnáin, Saile Thúna
 Ciara Ní Fhionnagáin, Teach Mór
 Louise Ní Chualáin, Saile Thúna
 Deaglán Ó Beolláin, Seanamhóinín
 Aisling Ní Chonghaile, Bóthar Buí
 Dónall Ó Cualáin, Coill Rua
 Cáit Ní Chonghaile, Aille
 Mairéad Breathnach, Cathair
 Séamus Ó Conghaile, Coill Rua
 Aisling Ní Chéide, Aille
 Linda Ní Chadhain, Aille
 Riocard Ó Coisdealbha, Baile na mBroghach
 Emer Ní Chonchúir, Bothúna
 Rónán Ó Cadhain, Púirín
 Ciarán Ó Cualáin, Teach Mór
 Aodán Ó Neachtain, Seanamhóinín
 Nóra Ní Chonghaile, Aille
 Caitríona Ní Dhubháin, Saile Thúna
 Tadhg Ó Curraoin, Coill Rua
 Caitríona Ní Chualáin, Saile Thúna
 Meabh Ní Scannláin, Teach Mór
 Sharon Ní Chualáin, Teach Mór
 Antoine Ó Finneadha, Lochán Beag
 Pádraig Ó Conaire, Cor na Rón
 Áine Máire Ní Ghríofa, Cor na Rón
 Diarmuid Ó Céide, Saile Thúna
 Piaras Mac an Iomaire, Bóthar Buí
 Cian Mac Giolla Bhríde, Lochán Beag
 Dáibhí Ó Loideáin, Saile Thúna
 Peadar Ó Conghaile, Bothúna
 Mairéad Ní Chonghaile, Aille
 Bairbre Ní Lochlainn, Seanadhroighin, Coill Rua
 Thiar = *Hi Darling*
 Úna Ní Churraoin, Cnocán Glas
 Áine Máire Ní Churraoin, Aille
 Déaglán Mac Giolla Chlaoin, Cor na Rón

Go Maire Siad a Nuaíocht

Paul Ó Callanáin, Caisleán Uí Dhálaigh & Áine Ní Chéide, Aille
 Gilbert Chapelain, Indreabhán & Mairéad Nic Dhonncha, Indreabhán
 Seosamh Ó Cuinn, Tír an Fhia & Mairéad Ní Thuathail, Coill Rua
 Mícheál Ó Dubháin, Baile an tSagairt & Caitlín Ní Ghiolla Mháirtín, Saile Thúna
 Tomás Ó Cadhain, Teach Mór & Máirín Nic an Iomaire, Doire Choill
 Seosamh Mac Proinnsias, An Spidéal & Caitlín Ní Ghabhnáin, Coill Rua
 Tomás Ó Fathaigh, Páirc Meirlinne & Siobhán Ní Thuairisc, Lochán Beag
 Éamonn Ó Feinneadh, Tuar Beag & Siobhán Ní Shúilleabháin, Baile Átha Cliath
 Pádraig Ó Fiannachta, Scríb & Áine Ní Choisdealbha, Cor na Rón
 Peadar Ó Feinneadha, Lochán Beag & Caitlín Nic Dhiarmada, Cor na Rón
 Loic Trahan, Indreabhán & Siobhán Ní Ghabhnáin, Coill Rua
 Seán Ó Fátharta, Cor na Rón & Bríd Ní Choisdealbha, Baile na hAbhann
 Seamús Ó Curraidhin, Minna & Sorchá Ní Fhátharta, Teach Mór
 Pádraig Mac an Iomaire, Doire Choill & Áine B. Ní Churraidhín, Aille
 Mícheál S. Ó Conghaile, Doire Né, Casla & Carol Ní Fhlannabhra, Cor na Rón
 Cormac Ó Flannagáin, Áth Cinn & Máire Ní Mháille, Cor na Rón

TIGH CHUALÁIN

Coill Rua

Teach Tabhairne

Grósaeireacht, Crua-Earraí, Gas

Cuid de Bhard-as Chois Fharraige. Níl a fhios ag éinne cá bhfuil an bhróig ag luí ar an duine eile.

FIÁNTAS FILEATA

Do Thomás Mac Síomóin

Gabh suas ort féin, a fhile,
 Is beannaigh de shíor dhuít féin,
 Amháin
 Ní chasfar ort faoi bhealach
 Ach scáile d'urchóide féin.

Sciúir, glan is feann
 An focal sin istigh,
 Is leat
 An teanga dhiamhair
 Ach an foclóir nua a scríobh.

Ciorraigh col na céille
 A mholfadh na cúrsa réidh,
 Neamhaird
 Is dual don saothín
 Cháinfeadh do nuacheird dúchais.

Gearóid Denvir

I Reilig Mhaoiris

Le Ruaidhrí Ó Tuathail

Ní fheaca dé air
 gur baineadh tuisle
 ag cloch bhaic i lár geata roinne.
 Bhfuil fhios agatsa
 adeir m'athair
 gur cuireadh páiste
 faoin gcloch sin
 díreach i lár
 an bhealaigh isteach
 sna blianta thart?
 Bhain leis an dream eile úd
 tá's a'd
 gur chosc sagart éiseallach
 glacadh leis
 'sgur chuir ó chur é
 i measc deá-dhaoine,
 gur cuireadh anseo é
 gan é istigh ná amuigh
 sa limbó saolach seo!

Fir An Iarthair
le Tom Phaidí

Beidh ard mheas ar Phádraic Mac Piarais,
a mhaireas choíchin's go deo,
Mar Cheannaire ar arm na Saoirse,
fads'mhaireas aon Eireannach beo,
A treorú na nóglaí 'un na Saoirse,
dá ngríosú bheith dílis go h'éag,
In Ard Oifig a' Phosta Dé hAoine,
sa mblian údaí naoi-déag sé-déag.

O crochaí suas bhéarsaí don amhrán,
don seachtar Laoch-tréan a bhí ann,
A bhailigh le chéile an oíche úd,
le dílseacht dá dtír is dá gclann,
Seal gairid comhrá le chéile,
ní raibh ann ach aon fhocal amháin,
Nó gur síníodh an Proclamation go cinnte,
an oíche-úd go díreach roimh Cháisg.

Ba Caipitín's Ceannaire é 'n Píarsach,
nach dtug aitheantas go Rí ná go Coróin,
Gaisgíoch nach raibh leithde sa Tír-seo,
ná'n aimsir Emmet,ná Tóne,
Ná fiú agus aimsir an tSáirséil,
ná ó Chath Chinn tSáile anuas,
Ná aimsir Eachdhruim an Áir,
ná ó imeacht na nIarlaí is Aodh Rua.

ná ó imeacht na nIarlaí is Aodh Rua.
Ba sgríbhneoir fíor é go cinnte,
agus file le cumas is cáil,
Ba ealaíontóir, ealaíonta grínn é,
chomh maith's bhí timpeall ChríFáil,
Dealbh go Shean-Mhaitias déanta,
go cruinn i mbéal dorais le fáil,
Sgaoth-fáinleoga teacht 'un a tíre
go dtí Eoinín na n-éan ar an áill.
A bhuachaillí maithe na tíre,
is a chailíní geanúil is fíor,
Leanaigí Lorg na Laochraí,
ar an aistir ar bhealach na bhfiann,
Ná cailigí bhur n-oidhreacht bhreá uasal,
ná teanga mhilis mhín Innse Fáil
Mara rinne an Píarsach'sna hOglaí,
san am úd go bródúil faoi Cháisg.

Leanagaí an sampla go díreach,
'sbeidh an buíochas go dílis ó bhur gclann,
Agus leanfaidh na glúnta 'na dhiaidh sibh,
le dúbhthracht 's ómós is grá,
Beidh beannacht na naomh libh go síorraí,
's beannacht na ndaoine gach lá,
Beannacht bhur sinnsir ón bPíarsach,
agus beannacht na Saoirse ón gCaisg.

Mar níor caileadh an Píarsach dháiríre,
mar chinn sé ar Sheán-bhuí 's ar na Gaill,
Mar tá an Iobairt go buan inár gcroí,
mar bhí an oíche úd sa ghábh,
Níorbh í íde na Sasanach 'chlaoi é,
ná spídúlacht ghéar roimh a bhás,
Ach na piléir dá smíocha thrí'n innchin,
i gcarcair Chill -Mhaighneáin faoi Cháisg.

Snú

le Joe Steve Ó Neachtain

Ba dhona liom do bhris
a sheanfhir. Leic cille
Mar mhaide croise agat.
Rithim na sluaiste dóibe
ar bhodhrán cónra ag
pléascadh i bpoll do chluaise.

Sú goirt do shúl,ag
coisreacan créafóige, is
déas aibí do chuid síl
Dhá ath chur i
mbroinn seasc na talún.

Mheáll do shnú mo shúil
ís greannta ar leic do
leicinn, i scríbhinn fhéitheacha,
Bhí dúch do chuid fola
ag tuar do bháis go haibéil.

Sul má chneasódh cneá
an láin sa scrath. Shuaithfí
an dóib seo aríst, is
bheadh súlach do choirp ag
silt ar chorp do mhic
a bhí óg folláin is díchéillí inné.

An Sean Duine

le Cóil Larry

Téann mé siar i mo aigne
Ní seachtain ná cúpla lá,
Ach blianta fada grianúil,
Nuair a bhí mise féin faoi bhláth.

Nuair a scaoilfí amach ón scoil mé
Bhíodh uafás orm is áthas,
Go mbeadh mé le mo dheaide,
Ag tarraingt feamainne ón trá.

Ba aoibhinn liom boladh an tsáile
In áit boladh na leabhar,
Ba aoibhinn tromaíocht an slatmhara
In áit éadromíocht an pheann.

Ba deas é snas na feamainne,
Is sleamhnódh sé as do láimh,
Ach cheansófaí í sa deireadh,
Le gádh a chur ar a barr.

Bhíodh an gail cois claí acu,
An toitín nó an píopa bán,
Scéalta breá dhá n-inseacht
Nach n-inseofar arís go brách.

Ba dheas é an mullach feamainne
A bhíodh líonta le stuaim láimh,
Ní áirím an ceannasna,
Ná raibh a shárú le fáil.

Nach tuisneach a bhí an t-asal,
Nuair a thiocfadh sé go dtí áit,
Stopadh sé ag ceann an iomaire
Go mbeadh deireadh leis an slám.

Ba ghearr go mbíodh an garraí dubh
Is na barranaí ag fás,
An fheamainn bhí sí imithe,
Ach bhí toradh ina háit.

Ach tá na laethanta sin caite
Is arais ní thiocfaidh go brách,
Tá an fheamainn casta fiáin
Is tá na garrantaí s'iad bán.

Dhá scaoilfí amach ón scoil anois mé,
An mbeadh uafás orm agus áthas,
Nó an ndéanfainn fiú amháin deifir
Le dul go dtí an trá?

Tá athrú poirt is béasa,
Is timpeallachaí eile ag fás,
Nach raibh ann le linn mo óige
Is nach dtuigfeadh mé go brách.

IDIÚ CANTAIL

Eiriceach dubh gan iúl thug fogha fúinn,
Ingne cruaihe ar bharra na gcrúb
Tráth nár scaoileadh na geasa rúin.
Neamhsuim an chomhairle gach n-aon do mhúin.
Éitheach a thabhairt

Ní ceadmhach neamhsuim.

Ceileann ciúnas fuíoll an cháinte,
Éigníonn ionradh athfhogha faoi shásamh,
Amas is dual d'oidhre na bairdne;
Láthair an chatha ós í ríocht an pháir í,
Léifead léirscrios fheannfas namhaid;
Ach maide den mheá ceart bainfead láithreach
Is craithfead go bagrach os a chionn go hard é,
Gaiscíoch na mbréag go leagfad ar lár leis.

Gearóid Denvir

Lá Beirthe

le Joe Steve Ó Neachtain

Aisling , a dúras,
Is deora aoibhnis
Do do bhaisteadh,
Nuair a mhúirmíos
I mo bhaclainn thú,
Is taise broinn do mháthar,
Mar fholach ort.
Sé bliana déag
Is an oíche anocht.

Siosarnach

le Brian O Baoill

Tá siosarnach na gaoithe trí dhuilleoga
ar an gcasán tríd an gcoill,
ar an gcasán cas .
Beidh siosarnach ón ghaoth
i measc na gcaobh agus muidhe imithe as.
Is i gcionn leath-mhilliún bliain,
is an cine
le fada de dhroim an tsaol,
is ag déanamh cré,
agus caonach glas,
beidh siosarnach ón ngaoth.
ar an gcasán cas.
Ciúin an cine faoi chré, agus,
ina aiséirí trí shú na gcaobh,
leighseoidh sé gach leonadh,
gach creach cholgach,
a dhein le linn a lae.
Beidh siosarnach ón ngaoth
i measc na gcaobh,
beidh srutháin bhána,
caorthain rua ar na bánta,
ag fás sa bheatha bhreá;
agus lá,
ón gcladach, nó ón bhforaois,
nó ón mhá,
brúfaidh réamh-Adhamh fiosrach
é féin aníos:
agus cuirfear tús le chuile rud;
arís.

COILLTEÓIR

le Ruaidhrí Ó Tuathail

Maireann an chraobh ar an bhfál
Ach ní mar sin don lámh a chuir"
Má tharla gurbh fhíor
Ní h-amhlaidh i gContae Mhuigheo.
Dé hAoine seo caite chonaic
ceannaí ar thaobh an bhóthair
- reiceadóir ábhar tine-
Nár thuig go rabhthas
ag coilleadh seanfhocal
le chuile bhuile den tua
dár thug sé
don choll óg.

BEQ

le Brian Ó Baoill

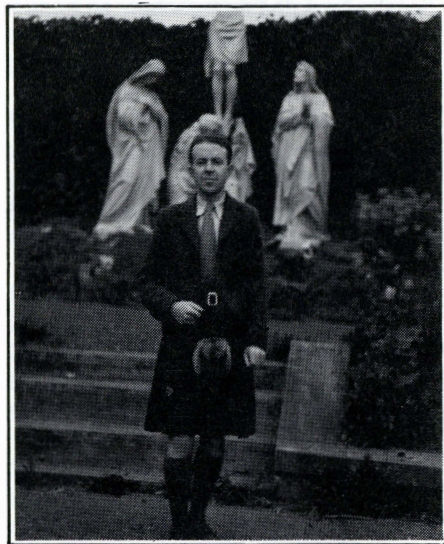
An ón sceach álainn róis
An dath sin ar an spéir,
Nó an ó chneas an chailín deas,
A thagann sé go léir?

Nach éadrom í sa ngarraí
A céim anonn s'anall
Taobh thiar de sceach na gconrós,
Idir mé is an spéir sin thall.

Nach aoibhinn í an bheatha,
Más sealadach í féin,
Nach fearr seal álainn uair amháin,
Le siúl ar dhroim an tsaol,

Ná neamhní dubh, gan fhios, gan bheith,
A thit ó bhláth mar shíol,
Is a sheol le gaoith go hard anonn,
is nár shroich an talamh riamh?

An fiú a bheith ag ceistiú,
is ag lorg cúis is fáth,
is ag cumadh déithe áisiúla,
is gan freagra ceart le fáil?

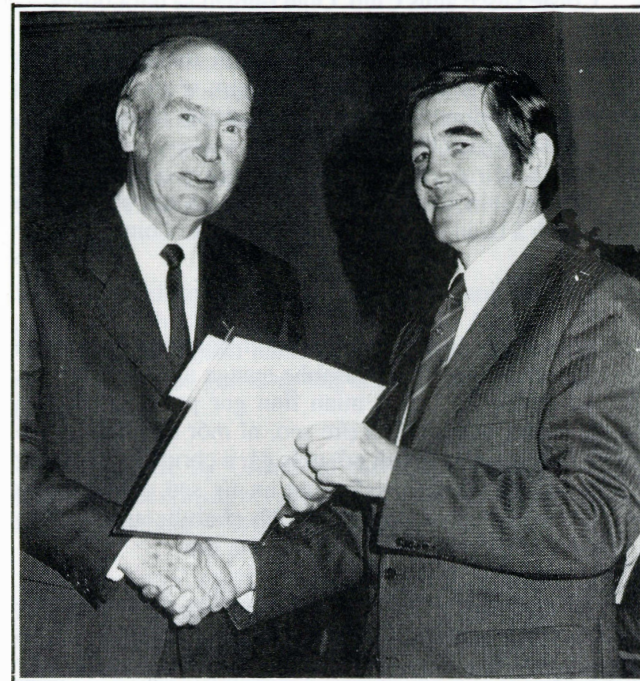
Colm Mac Gill Eain nó Colm Alban a chaith seal dhá shaol ag bailiú béal oideas i gCois Fharraige. Beidh a dheartháir Somhairle, duine de mhór fhilí na linne seo, i gcuideachta na bhfilí 's na gceoltóirí Albanach i gColáiste Lurgan ar an 14.4.1989.

Coistí an Pharóiste

GLÓR NA nGAEL

Brian Ó Baoil ag glacadh duais ar shon paróiste an Chnoic i 1988.

Beidh an tUachtarán ag teacht go Cois Fharraige chun príomh-dhuais na bliana seo a bhronnadh ar pharóiste an Chnoic ar an 21ú Bealtaine i gColáiste Lurgan.

Istigh i seomraí ciúine
Coistí forbartha neamhghairimiúla
Uair i ndiaidh na huaire
Ag cruinnithe tuisiúla
Ag cur gníomhartha á ndéanamh
Go deonach is le héifeacht
Trí ghéarchúis a moltaí
A chur ag snámh ar an aer,
Is ag cur le líon na meithle
I gcéimeanna mín-réidhe.

An Ceantar

Tuige a n-oibríonn daoine ar choistí? Is beag buíochais a fhaigheann siad go hiondúil ach lochtaítear iad anois is arís. Agus cé go n-éiríonn an corr dhuine as an obair, gan an fíor chúis a lua b'fhéidir, leanann cuid mhór ar aghaidh ar feadh na mblianta, ar feadh ró-fhada, seans, i dtuairim chuid den chomhludair. Is dóigh gur rud éigin idir gá agus grá a spreagann an duine le dul ar choiste. De bharr an ghrá atá aige/aici don chomharsan nó don cheantar is léir don duine go bhfuil gá le seirbhís nó le forbairt nó le cosaint de chineál éigin. Le fírinne, is dóigh gur naoimh iad coisteoirí, nó b'fhéidir go bhfuil siad beagáiní craiceáilte, nó an dá rud.

Sliabh, trá, clocha crua agus talamh thanaí, ballaí agus bóithriní, filí agus feilméirí agus feilméirí gur filí iad, mná tí, lucht monarcha, lucht oifige. Ilghnéitheach pobal pharóiste an Chnoic inniu, idir iad atá nua-tagaithe agus sean-tagaithe.

Polasaithe

Níl stair na gcoistí ag dul siar i bhfad, ach ón uair a thosnaigh siad, d'fhás agus d'fhorbair an córas ar bhealach suntasach.

Tá eolas faoi dhátaí bunaithe na gcoistí ar fáil ar leathanach eile agus, mar sin, tabharfaidh mé léargas ar an bpictiúr go ginearálta agus ar chuid de na cinnithe cinniúnacha.

Thug na coistí cinnireacht an-mhaith don phobal agus ba mhaith liomsa, mar dhuine nach raibh lámh ná páirt aige i gcúrsaí sa Pharóiste seo ag an am, dhá phointe a lua.

Sa chéad dul síos, go bhfuil treoir nó cinnireacht nár mhiste do phobal na tíre ar fad í a leanacht le fáil i bparóiste an Chnoic, agus, sa dara dul síos, gur chóir aitheantas poiblí a thabhairt do na daoine sin a leag síos an bunsraith.